

Familie puternică pentru fiecare Copil

ÎN ACEASTĂ EDIȚIE:

Acord de colaborare pentru asigurarea bunăstării fiecărui copil, semnat de patru ministere pag. 2

Modelul Național de Practici în proces de pilotare în Raioanele Călărași, Ungheni și Fălești pag. 5

CLUB DE PRESĂ:
„Cum prevenim situațiile de risc pentru copii și ce facem ca să le asigurăm bunăstarea?” pag. 8

Pilde demne de urmat cu și despre familii care pot deveni puternice, dacă sunt motivate și încurajate pag. 14

Această publicație este realizată în cadrul proiectului „Familie puternică pentru fiecare copil” de AO „Parteneriate pentru fiecare copil” în cooperare cu Guvernul R. Moldova, prin intermediul Advancing Partners & Communities (acord Nr. APC-GM-0028), în cadrul unui acord de cooperare încheiat cu Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională pe o perioadă de 5 ani, valabil din 1 octombrie 2012 (Nr. AID-OAA-A-12-00047).

Acord de colaborare pentru asigurarea bunăstării fiecărui copil, semnat de patru ministere

La începutul acestui an, patru ministere au decis să formeze o echipă unică al cărei obiectiv comun să fie acela de a asigura bunăstarea copiilor din Republica Moldova.

Astfel, la 7 februarie curent, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei /MMPSF/, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Ministerul Afacerilor Interne au semnat un acord de colaborare pentru asigurarea bunăstării fiecărui copil. Acordul pune bazele implementării și integrării în politicile naționale a unui Model Național

de Practici /MNP/, axat pe unificarea eforturilor factorilor de decizie și a profesioniștilor din sectoarele educație, sănătate, ordine publică și asistență socială din țară. Scopul acestei colaborări intersectoriale este de a preveni apariția riscurilor și de a răspunde eficient tuturor necesităților legate de creșterea și dezvoltarea copiilor.

În discursul său, ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Stela Grigoraș, a accentuat importanța colaborării eficiente dintre sectoare, menționând că *"Pentru Republica Moldova, Modelul Național de Practici este o inovație necesară care vine să creeze un sistem bine pus la punct, bazat pe colaborare intersectorială, responsabil de copil și familie. Experiența internațională arată că acolo unde asigurarea bunăstării copiilor este stabilită ca o prioritate națională, iar cadrul de bunăstare a copilului este aplicat în cooperare de toate serviciile universale și specializate, prestate atât de sectorul guvernamental, cât și de societatea civilă, intervenția promptă a specialiștilor previne eficient apariția sau agravarea situațiilor de risc, veghind întru bunăstarea copiilor țării"*.

La rândul său, Corina Fusu, ministrul Educației a subliniat că *"Grădinița, apoi școala, reprezintă primele medii care pun bazele dezvoltării copilului și este important să se intervină la etapele de dezvoltare timpurie, cu suportul necesar și adecvat. Educatorul sau profesorul, alături de familie, sunt cei care cunosc cel mai bine starea emoțională a copilului și, respectiv, sunt cei mai potriviți să intervină la momentul oportun. O resursă adițională în asigurarea bunăstării copiilor noștri nu poate fi niciodată în plus, iar consolidarea eforturilor noastre, cei care suntem responsabili de protecția copilului: școala, grădinița, ordinea publică, asistența socială, constituie o prioritate pe care trebuie să ne-o asumăm"*.

Prezentă la eveniment, Ruxanda Glavan, ministrul Sănătății a vorbit despre importanța intervenției timpurii și a prevenirii riscurilor în dezvoltarea copilului: *"Noi trebuie să reorientăm acțiunile noastre ce țin de bunăstarea copilului și familiei de la „tratare/recuperare/reabilitare” la prevenire, aplicând o abordare pro-activă și responsabilă. Prevenirea, atunci când avem ca obiectiv comun asigurarea bunăstării copilului, se poate realiza, în special, prin colaborare intersectorială, prin utilizarea unui limbaj și a instrumentelor comune, prin partajarea informației relevante, prin valorificarea oricărei resurse disponibile la orice nivel"*.

În luarea sa de cuvânt, ministrul Afacerilor Interne, Alexandru Jizdan, a specificat că *"Acest acord se încadrează perfect în filosofia poliției comunitare, care este implementată de către inspectoratul general de poliție. (...) În fond, problemele care ne preocupă sunt niște probleme comune pentru întreaga societate. Prin responsabilii pe care îi avem, vom instrui angajații inspectoratului general al poliției și sper că, în colaborare cu colegii din celelalte ministere, vom putea obține succese, pe care să le putem difuza pe întregul teritoriu al țării."*

La eveniment a fost prezentă și dna. Karen R. Hilliard, reprezentantul USAID în Moldova, care a apreciat înalt inițiativa autorităților de a implementa un astfel de model de practici în țară, asigurând protecție „cele mai prețioase resurse ale țării: copiii”. Oficialul a mai precizat că adoptarea acestei abordări holistice constituie un pas important în stabilirea unei conexiuni puternice dintre factorii de decizie, profesioniștii din sectoarele vizate, comunitățile și familiile asistate în cadrul inițiativelor de suport. De asemenea, reprezentantul USAID a menționat că din anul 2010 până în prezent, Guvernul SUA a investit în îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare a copiilor din Republica Moldova, circa 7,3 mln. \$ SUA.

„Acest model schimbă accentul, de la „reacționarea” la problemele apărute, la „prevenirea” acestora, datorită colaborării cu comunitățile și cu familiile, în vederea protejării copiilor. După cum știți, el implică o schimbare de atitudini și o diversificare a practicilor de lucru. (...) Guvernul SUA își dorește să continue acest parteneriat în domeniu și nu ne vom opri, până când fiecărui copil din Republica Moldova îi va fi asigurat dreptul de a crește într-o familie.” – a menționat, în încheiere, dna. Karen R. Hilliard.

Modelul Național de Practici integrează o abordare personalizată în lucrul cu copilul și familia, în cadrul serviciilor universale (educație și sănătate), indiferent de origine, necesități, riscuri și circumstanțe. Acesta este un cadru valabil pentru toți copiii, care nu pornește de la vulnerabilitate sau risc înalt și se aplică de toate serviciile/specialiștii/practicienii/angajații/voluntarii, care lucrează cu copiii. Abordarea este valabilă și pentru specialiștii care lucrează cu adulții, care sunt părinți sau îngrijitori, precum și cu întreaga comunitate de adulți. Modelul de practici propus pentru a fi implementat în Republica Moldova a fost elaborat în baza principiilor Convenției ONU cu privire la drepturile copilului și încurajează toți profesioniștii care sunt în contact cu copilul să se asigure că, acesta este plasat în centrul luării deciziilor, este implicat în procesul de luare a deciziilor și este asigurat că viziunea lui este solicitată și ascultată.

Modelul Național de Practici a fost elaborat în cadrul Proiectului ”Familie puternică pentru fiecare copil”, implementat de AO ”Parteneriate pentru fiecare copil”, în colaborare cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației și 11 raioane din republică, cu suportul financiar al USAID.

Modelul Național de Practici în proces de pilotare în Raioanele Călărași, Ungheni și Fălești

Acordul semnat de cele 4 ministere prevede, în particular, pilotarea *Instrucțiunii privind mecanismul de cooperare intersectorială pentru prevenire și intervenție primară în asigurarea bunăstării fiecărui copil*, care urmează să reglementeze aplicarea Modelului Național de Practici de către sectoarele semnatare.

Procesul de pilotare a MNP a fost lansat oficial, în luna martie curent, în cadrul comitetelor de conducere care au fost organizate în fiecare dintre cele trei raioane pilot. Pilotarea MNP cuprinde copiii de la 0 la 18 ani, este aplicată în localități rurale și urbane, care au primării și centre de sănătate dislocate direct în comunitate sau la câțiva kilometri depărtare. Profesioniștii din sectoarele educație și sănătate, implicați în procesul de implementare a modelului, au fost inițial instruiți în aplicarea mecanismului de colaborare intersectorială și în utilizarea instrumentelor de lucru. La moment aceștia sunt în proces de aplicare a instrumentelor de lucru și identificare a îngrijorărilor pentru fiecare dintre cei 8 indicatori care formează cadrul de bunăstare a copilului.

Tot în cadrul activităților de pilotare a MNP, la liceul din s. Sipoteni, r. Călărași, este în proces de testare un instrument de autoevaluare a bunăstării copiilor. Astfel, elevii claselor a VII-a – a IX-a din acest liceu, după ce au beneficiat de instruire în domeniile de bunăstare, oferită de altfel, de membrii Consiliului Consultativ al Copiilor, sunt, la moment, în proces de autoevaluare a domeniilor lor de bunăstare. Rezultatele obținute vor fi comparate cu rezultatele evaluării realizate de către persoanele desemnate pentru clasele sus-menționate.

Trebuie menționat faptul că, pilotarea MNP în cele trei raioane, a fost anticipată de instruirii de informare pentru circa 5000 de profesioniștii din sectoarele educație, sănătate, ordine publică, asistență socială, biserică, servicii situații excepționale, cu scopul de a sensibiliza practicienii care interacționează cu familia și copilul, pentru a interveni la momentul potrivit, cu suportul necesar, neașteptând agravarea problemelor și declanșarea stării de vulnerabilitate.

Instruirii similare de sensibilizare au fost organizate și pentru specialiștii din sectoarele vizate, din celelalte raioane asistate în cadrul proiectului „Familie puternică pentru fiecare copil”.

Amintim că în cadrul ceremoniei de semnare a acordului de colaborare pentru bunăstarea copilului, autoritățile și-au asumat angajamentul extinderii MNP pe întregul teritoriu al țării și integrării Modelului în politicile naționale de protecție a copilului.

CLUB DE PRESĂ: „Cum prevenim situațiile de risc pentru copii și ce facem ca să le asigurăm bunăstarea?”

Despre felul în care se desfășoară procesul de implementare a MNP, despre provocările dar și beneficiile pe care le aduce noul model de practici în activitatea profesională a specialiștilor locali, s-a vorbit mai detaliat în cadrul unui club de presă cu genericul „Cum prevenim situațiile de risc pentru copii și ce facem ca să le asigurăm bunăstarea?”.

Evenimentul organizat la finele primei luni de pilotare i-a avut printre invitați pe Ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, dna. Stela Grigoraș și pe vice-ministrul MMPSF, dna. Viorica Dumbrăveanu, precum și pe reprezentanții celor 4 sectoare vizate din raioanele-pilot.

În cadrul discuțiilor cu jurnaliștii, participanții au povestit despre impactul modelului asupra sarcinilor de lucru pe care le exercită specialiștii, eficiența acțiunilor realizate în baza instrumentelor propuse de MNP și avantajele pe care le aduce noul model.

În discursul adresat publicului prezent, ministrul MMPSF, Stela Grigoraș, a precizat că locul copilului trebuie să fie în centrul tuturor acțiunilor profesioniștilor responsabili de bunăstarea sa și că „Scopul acestui Model este de a asigura că toți profesioniștii care interacționează cu copiii și familiile acestora conlucrează: aplicând cadrul de bunăstare a copilului și acțiuni de consolidare a familiei, utilizând un limbaj comun și instrumente comune de prevenire, evaluare, intervenție și monitorizare, pentru a-i garanta fiecărui copil un mediu sigur și protector.”

După o trecere în revistă a contextului actual, în care, deși se atestă progrese tangibile, după cum a menționat Ministrul MMPSF, totuși, problemele principale rămân a fi lipsa unei comunicări eficiente între profesioniști și lipsa unor acțiuni de prevenire a situațiilor de dezavantaj.

„Este important să se intervină la etapele de dezvoltare timpurie a copilului, cu suportul necesar și adecvat. De aceea, colaborarea dintre sectoarele educație, sănătate, ordine publică și asistență socială din țară va contribui la prevenirea apariției riscurilor și la asigurarea bunăstării copilului”, a declarat dna. Stela Grigoraș, în cadrul evenimentului.

✓ **Modelul Național de Practici prevede colaborarea dintre serviciile universale și serviciile specializate**

Având deja o primă experiență în testarea noului model de practici, și-au expus impresiile și reprezentanții celor 4 sectoare din raioanele - pilot.

Astfel, dna. Emilia Ciobanu, șefa Direcției Asistență Socială, Fălești, a vorbit despre rolul serviciilor universale (de educație și sănătate) și al serviciilor specializate (de asistență socială și ordine publică), specificând situațiile în care anumite cazuri pot ajunge în vizorul anumitor sectoare, evitându-se astfel, direcționarea inutilă a cazurilor la serviciile specializate, dacă ele

pot fi soluționate în cadrul serviciilor universale și viceversa. Aceasta le-ar permite, în special asistenților sociali să poată acorda atenția cuvenită cazurilor specifice.

„Atunci când asistentul social era persoana la care toate cazurile erau referite, evident că el făcea cu greu față tuturor situațiilor. Acum (odată cu aplicarea MNP – n. red.), către sistemul de protecție socială vor fi referite cazurile care cu adevărat necesită o implicare”, a explicat dna. Emilia Ciobanu.

În completarea șefei DASPF Fălești, a intervenit și dna. Galina Bodrug, șef adjunct al Centrului de Sănătate Călărași, care a apreciat beneficiile unei munci consolidate între sectoare, referindu-se, totodată, la unele probleme cu care s-au confruntat, în activitatea lor profesională, asistenții medicali:

„Până acum erau perioade când noi, practic, „aruncam” unele probleme dintr-un serviciu în altul. Este de bun augur ca specialiștii din absolut toate serviciile, să lucrăm toți în comun”.

Tot despre importanța colaborării intersectoriale a vorbit și dna. Lilia Scurtu, Șefa Centrului de Sănătate, Ungheni subliniind necesitatea împărtășirii îngrijorărilor (față de un anumit copil) între profesioniștii din medicină și cei din învățământ, pentru a oferi servicii de calitate și pentru a le garanta copiilor și familiilor siguranța că, indiferent de problemele prin care trec, ei au la cine apela. *„Cu cât mai multe familii informate vom avea, cu atât mai bună va fi comunitatea”* – a conchis dna. Scurtu.

✓ **Modelul Național de Practici prevede o persoană desemnată pentru fiecare copil**

Un alt aspect important, abordat în cadrul clubului de presă a fost legat de definirea persoanei desemnate și de rolul acesteia în viața copilului pe care îl monitorizează, întrucât ea este prima persoană care poate înțelege când și dacă un copil se confruntă cu anumite probleme.

În acest sens, referindu-se la experiența internațională, șeful DASPF Ungheni, domnul Tudor Rădeanu, a vorbit despre posibilitatea observării (de către persoanele desemnate) a semnelor de îngrijorare la copil, într-o modalitate ne-invazivă, notând, spre exemplu, detalii ce țin de tipurile de relaționare a copilului, în timpul jocului cu alți copii, sau în timpul oricăror altor activități, în care copilul se poate expune și participa după libera alegere.

„Este foarte greu de depistat când un copil este abuzat psihologic. Dar analizând diferite situații, el poate fi depistat. Aceasta este și menirea MNP: observarea tuturor schimbărilor care au loc în comportamentul unui copil și identificarea problemelor. Uneori ne îngrijorăm pentru lucruri, aparent, neînsemnate, dar, la o analiză mai profundă, putem înțelege că îngrijorările sunt întemeiate.” – a concluzionat Tudor Rădeanu.

Odată justificate îngrijorările și identificate problemele, persoana desemnată, ar trebui să-și pună următoarele întrebări:

- ? ce pot face eu, ca persoană care sunt în contact direct cu acest copil?**
- ? ce poate face instituția în care lucrez eu, ca să ajutăm copilul respectiv și familia sa, la etapa la care a apărut această problemă?**

✓ **Modelul Național de Practici prevede utilizarea unor instrumente de lucru comune și a unui limbaj comun**

O abordare unică și o percepție comună a domeniilor de bunăstare a copilului stă la baza unui lucru eficient și atunci când se intervine pentru a remedia o situație, și atunci când se dorește prevenirea anumitor factori de risc. Modelul Național de Practici vine să cimenteze această teorie, iar argumente mai aprofundate la acest subiect, a adus dna. Elena Gonța, șefa Direcției de Învățământ din Călărași:

„Chintesența Modelului Național de Practici este observarea copilului. Aceasta este și una din metodele pedagogice aplicate în lucrul cu copilul. Dacă până în acest moment îi observam doar cu scopul de a constata o creștere intelectuală, sau de școlarizare, atunci când am ajuns să implementăm MNP, am înțeles că s-a extins câmpul de observare pedagogică asupra copilului, având în vizor tot ceea ce am avut până acum, plus alte opt domenii de bunăstare care, la rândul lor, influențează în cel mai direct mod calitatea creșterii intelectuale și de școlarizare a copilului. Această filosofie a cadrului de bunăstare a copilului este ca un instrument cu care a fost capacitat în plus cadrul didactic, pentru că în calitate de pedagogi – despre care se știe că sunt părinții de la școală ai copilului – ne întrebam și noi dacă copilul cutare este destul de bine îngrijit și dacă faptul că el este sătul, alimentat și îmbrăcat adecvat, este suficient pentru ca el să se simtă bine și dacă responsabilitățile din partea părinților săi ar trebui să se oprească aici. Iată că acest model național de practici ne ajută să stabilim că pentru a ajunge integral la bunăstare, copilului trebuie să-i fie asigurate 8 elemente care se completează între ele și care, luate împreună, contribuie

la formarea copilului – un copil care se află în siguranță, este crescut și îngrijit cu afecțiune, dar și un copil căruia i se asigură dreptul de a fi activ, dreptul de a fi respectat și dreptul de a fi inclus într-o colectivitate care îi satisface anumite necesități pe potrivă vârstei sale.

Orice specialist care are tangență cu copilul, ar putea spune, așa cum crede el, dacă un anumit copil este sau nu este îngrijit cu afecțiune din partea părinților sau a îngrijitorilor. Dar acesta ar fi doar un mod intuitiv de a expune lucrurile. Fiecare, pe domeniul său de specialitate ar fi nuanțat, la un moment dat, anumiți indicatori. Datorită MNP am ajuns la toți specialiștii care avem tangență cu creșterea și bunăstarea copilului, să înțelegem în același mod termenii cu care operăm și să avem viziuni comune. Însuși modelul propune definiții pentru fiecare din noțiunile respective, definiții care au fost elaborate de către specialiști și propuse specialiștilor pentru implementare. Acum avem siguranța că, atunci când spunem că un copil este îngrijit cu afecțiune, toți cei care utilizăm această noțiune, înțelegem lucrurile la fel. Sau dacă spunem că un copil nu este respectat sau nu i se respectă acest drept, atunci avem în vedere toți împreună același lucru. Noi am acceptat cu mare plăcere acest cadru de bunăstare a copilului, pentru că el este un instrument de lucru de care facem uz în activitatea noastră, un instrument care ne face mai precisă, mai concretă, mai exactă activitatea noastră cu copilul, cu familia și ne dă nouă siguranța, ca și profesioniști în domeniul educației, că facem bine lucrurile, că urmăm acele finalități pentru care trebuie să slujim și că, în definitiv, aducem partea noastră de contribuție ca un copil să crească în siguranță și să i se respecte toate drepturile.”

La rândul său, Șeful Secției Comisariatului de Poliție din Călărași, domnul Mihai Jacota a vorbit despre necesitatea colaborării profesioniștilor din alte sectoare cu sectorul de ordine publică prin prisma noului model de practici, oferind soluții

„Modelul Național de practici, ne ghidează pe toți specialiștii, pe toți actorii care avem menirea de a supraveghea și de a identifica acele puncte slabe ale copilului și ale familiei, precum și problemele care apar. Spre exemplu, pentru identificarea agresiunii psihologice, precum și a altor forme de violență care există, un rol ne revine și nouă, anume prin intermediul șefilor de post și a ofițerilor de sector pe care îi avem practic în fiecare localitate. Evident, acest lucru este posibil inclusiv prin conlucrarea cu medicul de familie, cu asistentul social, cu administrația publică locală, cu primarul, cu pedagogul deci, cu toți cei care observă copiii și au careva îngrijorări față de ei (...) MNP ne ghidează pe toți să cunoaștem domeniile de bunăstare

și să observăm dacă copiii sunt neglijați de părinți. Atunci deja, ne întâlnim pentru a vedea care este situația în familie și pentru a interveni, în baza cadrului legal, cu eforturi comune, pentru a scoate familia sau copilul din impas.”

La finalul evenimentului, dna. Stela Grigoraș a reiterat necesitatea unui sistem de protecție sigur, cu o bază sănătoasă, menționând că această bază o reprezintă fiecare dintre specialiștii care lucrează cu copiii și cu familiile acestora. Totodată, ministrul MMPSF, a lansat un îndemn către toți cei prezenți: *„Trebuie să ne învățăm să vedem copilul în complexitatea nevoilor și domeniilor de bunăstare, să ieșim fiecare din noi din limitele confortabile, sectoriale și să vedem copilul ca o ființă integră cu toate cele 8 domenii de bunăstare (...) Până la urmă, scopul MNP este să le oferim copiilor sentimentul de fericire, iar copilul poate fi fericit doar atunci când toate nevoile lui, pe toate domeniile de bunăstare, sunt satisfăcute.”* – a conchis dna. Stela Grigoraș.

ȚINE DE FIECARE DIN NOI

- ✓ să fim atenți la orice îngrijorare ce ține de bunăstarea copilului: să fim atenți la orice schimbări minore în comportamentul și în starea emoțională a copilului, să reacționăm prompt și să implicăm alți profesioniști relevanți;
- ✓ să înțelegem problemele și necesitățile familiei;
- ✓ să oferim familiei sprijin potrivit la timpul necesar;
- ✓ să conștientizăm că un suport, oricât de mic, contează foarte mult pentru o familie care trece printr-o situație critică;
- ✓ să promovăm, să susținem și să garantăm bunăstarea;
- ✓ să fim cooperanți atunci când este afectată bunăstarea copilului și a familiei fiecărui copil;
- ✓ să nu așteptăm ca altcineva să facă acest lucru, pentru a ne justifica inacțiunea.

MODELUL NAȚIONAL DE PRACTICI “Acțiuni corecte – ÎMPREUNĂ – pentru fiecare copil”

Pilde demne de urmat cu și despre familii care pot deveni puternice, dacă sunt motivate și încurajate

(Povestea lui Andrei și a Elenei, doi tineri care au reușit să-și construiască o familie oarecum fericită)

Andrei și Elena își trăiau poveștile de viață în colțuri de lume diferite. El, tată a doi copii, trecut printr-o căsnicie de 10 ani și o pierdere imensă, cauzată de decesul soției. Ea, absolventă a unui internat, la rândul ei mamă, constrânsă să ducă greul unei conviețuiri marcate de violență, alcool, sărăcie și deznădejde. Modești din fire, niciunul dintre cei doi nu și-au afișat vreodată public situația de dificultate în care se aflau. Munceau cu ziua prin sate, pentru a-și putea hrăni copiii și pentru a le asigura, cu decență, cele necesare. După diverse tentative eșuate de a-și reface viețile, soarta a vrut ca cei doi să se oprească în satul Chetriș. Aici s-au cunoscut și aici au înțeles că dincolo de necesitatea unui serviciu, de care aveau nevoie ambii pentru a-și crește copiii, îi unea visul de a avea o familie fericită.

„Am descoperit familiile date în timpul monitorizărilor privind oferirea ajutorului social. Elena și Andrei nu se cunoșteau pe atunci. De aceea, pentru fiecare caz în parte, am purtat discuții separate în cadrul DASPF, la ședințele de lucru, la care participau și membrii echipei multidisciplinare.” – povestește Olesia Pantea, asistent social comunitar în satul Chetriș.

Astfel, a fost luată decizia de a referi cele două cazuri la nivel de raion, pentru ca familiile să poată beneficia de Serviciul sprijin familial.

„... A fost un prim pas către un viitor mai bun pentru Andrei, Elena și copiii lor, iar veștile bune abia începeau (...) cei doi s-au cunoscut și au decis să rămână alături unul de celălalt, să-și crească împreună copiii.” – continuă asistentul social.

Un ban nu strică, dar nu totul constă în bani

Între timp, echipa multidisciplinară a sesizat și Comisia Copilului Aflat în Dificultate. În urma unei evaluări mai aprofundate a cazului, Comisia a alocat 3000 de lei pentru ca părinții să le poată procura copiilor alimente, hăinuțe și alte lucruri de strictă necesitate, care lipseau din casa familiei proaspăt formate.

Noua familie a fost susținută foarte mult și de Primărie, care, pentru început, a venit cu un suport bănesc, în sumă de 500 de lei, produse alimentare, medicamente la necesitate și le-a făcut rost de câteva păsări, pentru a-i ajuta pe părinți să-și înfiripeze o gospodărie modestă.

„Desigur, ajutoare au mai urmat, dar ceea ce ne-a impresionat cel mai mult, a fost deschiderea și promptitudinea comunității la apelul nostru de a ajuta această familie. Receptivitatea de care a dat dovadă întreaga comunitate a fost impresionantă. Fiecare a dorit să contribuie cu câte puțin și aceasta a însemnat mult pentru familie.

De altfel, contribuția comunității este foarte importantă în astfel de situații. Pornim de la ideea că la sat oamenii se cunosc între ei și știu ce fel de ajutor poate oferi fiecare atunci când vecinul, prietenii sau rudele trec prin momente dificile. Bunăoară, în cazul acestei familii, vecinii au venit cu tot felul de ajutoare – de la alimente, la haine... până și nași de cununie s-au găsit printre vecini! Iată așa s-a născut o nouă familie în sat!” – spune primarul, Zinaida Diaconu.

Asistentul social știe cel mai bine cine, unde și cât

O comunitate receptivă la problemele familiilor, indiferent dacă aceasta face parte din grupul de risc sau doar se află temporar într-o situație de criză, va aduce întotdeauna rezultate bune.

Bineînțeles, multe resurse din comunitate sunt „activate” de către asistentul social comunitar, care face legătura între acestea și beneficiarul propriu-zis. Asistentul social știe cel mai bine cum să sensibilizeze și să informeze corect localnicii cu privire la felul în care poate și trebuie să fie gestionată o anumită situație, sau unde să orienteze persoanele care au nevoie de ajutor.

În acest sens, familia a primit și suport medical, fiind asistată, la necesitate. Totodată, a fost mobilizată și școala: profesorii de la Gimnaziul din sat au oferit copiilor suportul didactic necesar, ajutându-i astfel, să recupereze materia de studii și să se integreze cu succes în colectivul școlar.

”Acest lucru a contribuit simțitor la dezvoltarea intelectuală a copiilor și a „împiedicat” instituționalizarea lor în internate. Ei au rămas acasă, alături de părinții lor. Chiar dacă vorbim despre o familie în care cresc copii din căsnicii diferite, observăm că toți copiii au dezvoltat atașamente puternice atât față de mamă, cât și față de tată. Acum Andrei și Elena sunt considerați părinți de toți cei trei copii.” – relatează Mamai Alesea, pedagog în cadrul Gimnaziului din s. Chetriș.

La rândul său, polițistul de sector a efectuat câteva vizite la domiciliul familiei, a discutat cu părinții și cu vecinii acestora, pentru a se asigura că situația este sub control și pentru a-i face să înțeleagă că pot miza pe suport în orice situație, chiar și atunci când au nevoie de sfaturi.

Alte familii, alte situații, aceeași abordare:

„Acțiuni corecte – ÎMPREUNĂ – pentru fiecare copil”

În spatele cazurilor de succes, de multe ori stau multe urcușuri și multe coborâșuri. Pentru a ajuta o familie să depășească o situație de criză, depunem eforturi foarte mari. Cu toate acestea, deseori, după câțiva pași înainte, urmează alți pași înapoi, care trag după ei o bună parte din munca depusă până atunci, nemaivorbind de resursele investite (resurse economice, umane, afective). Foarte mult depinde și de implicarea familiei în depășirea sau rezolvarea propriilor probleme. De aceea, este important ca familiile să fie monitorizate continuu, chiar și după ce li se oferă ajutor, oricât de mic ar fi acesta. Și aici ar trebui să rămână în regim de alertă nu doar asistentul social, care este persoana care s-a ocupat direct de caz, dar și alți profesioniști-resurse din comunitate: de la primari la pedagogi, educatori, preoți, polițiști, înșiși localnicii din comunitate pot fi foarte eficienți, dacă au anumite îngrijorări față de familia respectivă și le comunică în timp util asistentului social comunitar.

Uneori, chiar nu știi de unde să pornești și cum să procedezi

Un caz despre care merită să povestim, în acest context, este o familie cu 3 copii din aceeași localitate. Lipsurile materiale și carențele educaționale au fost doar câteva dintre cauzele care duceau familia la un declin sigur, dacă nu se intervenea la timp. Tatăl consuma alcool, era agresiv. Copiii au început și ei să ducă un mod de viață dezorganizat, lipseau de la școală.

La început ne-a fost cel mai greu să lucrăm cu ei. Nu știam ce să facem și cum să intervenim pentru a găsi soluțiile potrivite. Nu este atât de ușor să convingi pe cineva că a luat o cale greșită, că alcoolul consumat în exces are consecințe grave asupra sănătății și că persoanele dependente de alcool pot fi periculoase nu doar pentru ele însăși, dar și pentru cei care-i înconjoară.

La fel de mult a trebuit să lucrăm cu copiii, care deja știau „gustul libertății”, să-i re-integrăm în școală, să le oferim modele pozitive și să-i facem să urmeze acele modele.

Numai că picătura sparge piatra nu prin forță, ci prin dese-le-i căderi

Cei opt indicatori de bunăstare ne-au ajutat să scoatem problema în evidență. Odată identificată, problema a fost inclusă în planul individual de acțiuni, apoi am mers pe pași concreți pentru a o rezolva, împreună cu beneficiarii noștri și cu profesioniștii de referință. Mai mult de jumătate de an, la acest caz s-a lucrat intens, cu intervenții specializate și monitorizări constante. Au fost progrese... au fost și regrese...

În tot acest timp am avut o colaborare foarte bună cu polițistul de sector, care s-a implicat în acțiunile de responsabilizare a familiei, a făcut vizite la domiciliu și a discutat atât cu părinții, cât și cu copiii.

De asemenea, familia a beneficiat de ajutor, în funcție de necesități, iar pentru re-integrarea copiilor în școală, a fost necesară intervenția pedagogilor și, bineînțeles, o atitudine pozitivă din partea colegilor.

Datorită colaborării membrilor din echipa multidisciplinară, acum situația în această familie este mai bună: copiii frecventează școala cu regularitate, sunt mai responsabili, mai disciplinați, s-a îmbunătățit și atitudinea lor față de studii, față de părinți și față de treburile casnice.

Echipa Multidisciplinară din s. Chetriș, r. Fălești

La rândul lor, părinții dau dovadă de abilități de îngrijire a copiilor: știu care sunt necesitățile lor și au grijă să le ofere cele necesare pentru o creștere armonioasă. Tatăl nu se mai afișează în stare de ebrietate prin locurile publice, chiar din monitorizările făcute la domiciliul familiei, se constată o atmosferă constructivă și calmă. Vecinii, la fel, confirmă că tatăl copiilor nu mai consumă alcool și că din casa familiei respective nu se mai aud certuri, ca altădată.

Ne bucurăm pentru această familie. Rezultatele lor sunt și roadele muncii noastre, ale echipei întregi!

Mulțumiri, pentru că se merită

Asistentul social adresează mulțumiri, pe această cale, gimnaziului din sat, colaboratorilor de la punctul medical, primăriei, membrilor echipei multidisciplinare și mai ales localnicilor care s-au implicat cu tot ce a fost necesar pentru a asigura bunăstarea acestei familii.

**Relatat de Olesia PANTEA, Asistent social comunitar
și Zinaida DIACONU, Primar s. Chetriș**

